

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatei Popescu Olga, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

Popescu Olga XXX, născută la XXX, originară și domiciliată XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 15.01.2018 pînă la 02.04.2018;

Instanța de apel de la 27.04.2018 pînă la 19.06.2018;

Instanța de recurs de la 30.07.2018 pînă la 27.11.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 02 aprilie 2018, cauza fiind examinată în procedură simplificată, în temeiul art. 364/1 Cod de procedură penală, Popescu Olga, a fost recunoscută vinovată și condamnată pe art. 311 alin.(2) lit. b) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar semiînchis pentru femei.

În conformitate cu art. 90 alin. (1), (2), (6) Cod penal, a fost suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare în privința lui Popescu Olga, pe o perioadă de probațiune de 1 an, cu obligarea acesteia să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de către procuror, privind încasarea de la Popescu Olga în buget de stat a cheltuielilor de judecată.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Popescu Olga, acționând intenționat, fiind conștientă de caracterul și gradul prejudiciabil al acțiunilor sale, urmărind scopul de a depune un denunț fals, în vederea măririi patrimoniului personal (din interes material), la data de 27.04.2017, s-a adresat cu o plângere la IP Nisporeni, unde, fiind avertizată de răspunderea ce o poartă pentru denunț fals, a declarat că angajații Centrului de Poștă Nisporeni și anume angajații oficiului poștal Nisporeni, la 15.02.2017, i-a însușit ilegal suma de 3 190 lei (indemnizația lunară pentru întreținerea copiilor) și suma de 315 lei (indemnizația pentru perioada rece a anului), semnându-se în locul acesteia în dreptul rubricii „semnătura beneficiarului”.

În baza plângerii lui Popescu Olga, a fost pornit un proces penal, în cadrul căruia s-a stabilit că potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1 -R- 3258, din 19.06.2017, semnătura de la rubrica „semnătura beneficiarului” de pe ordinul de eliberare a numerarului pe numele Popescu Olga cu nr. UPUT-R500, din data de 15.02.2017, a fost executată de Popescu Olga.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul a înaintat cerere de apel prin care a solicitat, casarea acesteia în partea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a încasa din contul lui Popescu Olga suma de 2 100 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că, potrivit prevederilor art. 227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, totodată art. 229 Cod de procedură penală, prevede că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului, alin.(2) al aceluiași articol prevede că „Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă.

Reieșind din cele menționate, constatînd faptul că instanța de judecată a stabilit vinovăția inculpatei în totalitate, a considerat că cheltuielile judiciare urmează a fi încasate integral în mărimea solicitată de acuzatorul de stat și anume 2 100 lei, suportate pentru efectuarea constatării tehnico-științifice a scrisului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe, în partea încasării cheltuielilor de judecată și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

De încasat din contul inculpatei Popescu Olga XXX cheltuielile de judecată în mărime totală de 2 100 lei.

În rest sentința s-a menținut fără modificări.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatei Popescu Olga în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare compuse din suma de 2 100 lei, urmare a acțiunilor infracționale ale inculpatei, este întemeiată, urmînd ca această sumă să fie încasată din contul inculpatei, mai mult, constatările tehnice în speță au fost dispuse nu l-a discreția OUP, dar ca rezultat al activității infracționale a inculpatei, care a recunoscut fapta incriminată.

Astfel, instanța de apel raportînd prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, a considerat că, plata cheltuielilor judiciare urmează a fi puse în sarcina inculpatei atît timp cît Popescu Olga a recunoscut că a comis o infracțiune, vina acestuia fiind dovedită indubitabil, or, efectuarea expertizelor care reprezintă obiectul de studiu al instanței de apel, au avut la geneză comportamentul infracțional al inculpatei.

Prin urmare, cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime totală de 2100 lei în legătură cu efectuare examinării tehnice a materialelor cauzei, din contul inculpatei Popescu Olga în contul statului, instanța de apel a admis ca întemeiată și a trecut aceste cheltuieli în contul inculpatei.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Antoci Maria în numele inculpatei Popescu Olga, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel privind trecerea cheltuielilor judiciare, din contul statului în contul inculpatei. Potrivit art. 227, 229 Cod de procedură penală, instanța poate elibera de

plata cheltuielilor judiciare dacă acesta poate influența substanțial situația materială a persoanelor aflate la întreținerea lor, ori inculpata are la întreținere 5 copii minori. Mai mult, potrivit art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cazurile penale cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat de către apărător, rezultă că, acesta critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Referitor la esența cauzei, Colegiul penal reține faptul că, instanțele de fond corect au constatat vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În speță, recurentul solicită casarea deciziei instanței de apel, în partea încasării cheltuielilor de judecată, ori, nu s-a ținut cont că, inculpata este în imposibilitate de a achita cheltuielile de judecată solicitate de procuror, avînd la întreținere 5 copii minori.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

În acest aspect, motivele invocate de recurent la pct. 5 al prezentei decizii, referitor la încasarea de la Popescu Olga în buget de stat a cheltuielilor de judecată, instanța de recurs o consideră întemeiată, deoarece potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Astfel, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor

judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli, ori, instanțele de judecată, în cazul dat, just au respins încasarea cheltuielilor de judecată.

Iar potrivit alin. (3) aceleiași norme, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Astfel, instanța de apel, casând sentința în partea respingerii încasării cheltuielilor de judecată de la Popescu Olga și încasând din contul acesteia a sumei de 2 100 lei, nu a ținut cont de situația materială a persoanei condamnate, care este în imposibilitate de a achita cheltuielile judiciare.

Din aceste considerente, apreciind că argumentul invocat de recurent și-a găsit confirmare, fiind atestată prezența erorii de drept, prevăzută de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității admiterii recursului ordinar declarat, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și cu menținerea sentinței, deoarece apelul a fost greșit admis.

7. În conformitate cu prevederile art. 431, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatei Popescu Olga, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018, în privința lui *Popescu Olga XXX* și menține sentința Judecătoriei Ungheni din 02 aprilie 2018.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **26 decembrie 2018.**

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas